

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
2025**

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції**

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 001:378-053.6(082)

НЗ4

Друкується відповідно до Наказу по університету № 180-Н від 10 вересня 2024 року.

*Розповсюдження та тиражування без
офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.*

Організаційний комітет конференції

Н. С. Педченко, голова організаційного комітету, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;

Н. І. Манжура, заступник голови організаційного комітету, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;

Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації ПУЕТ;

Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру;

А. С. Каченко, канд. техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в.о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Наука і молодь у XXI сторіччі: збірник матеріалів
НЗ4 Х Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 листопада 2024 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 1127 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-478-9

У збірнику представлено тези учасників Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь у XXI сторіччі» за тематичними напрямками: «Біотехнології та біоінженерія», «Готельно-ресторанна та курортна справа», «Економіка», «Комп'ютерні науки», «Маркетинг», «Менеджмент», «Міжнародні економічні відносини», «Облік і оподаткування», «Освітні, педагогічні науки», «Особистий розвиток і лідерство», «Патріотичне виховання в сучасному педагогічному процесі як складова національної безпеки незалежної України», «Підприємництво та торгівля», «Право», «Публічне управління та адміністрування», «Туризм і рекреація», «Філологія», «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Харчові технології», «Якість вищої освіти: проблеми, виклики перспективи»

УДК 001:378-053.6(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-478-9

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025

Список використаних джерел

1. Bollerey F., Grafe C. Restaurants and Dining Rooms (Interior Architecture). Routledge. 2019. 354 p.
2. Dennis L., Porter C. Green Interior Design: The Guide to Sustainable High Style. Allworth. 2021. 216 p.
3. Migdal N. Hotel Law. Routledge. 2014. 192 p.
4. Mintz R. Interior Designs & Space Design Sketches – Coloring Book For Adults: Colouring 30 Architecture Drawings of Hotel Rooms, Lobby Halls, Restaurants and Domestic Spaces. CreateSpace Independent Publishing Platform. 2017. 90 p.
5. Ramstedt F., Olofsson M. The Interior Design Handbook: Furnish, Decorate, and Style Your Space. Clarkson Potter. 2020. 240 p.

УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЮ ІНДУСТРІЄЮ В ПОСТВІЙСЬКОВИЙ ЧАС

А. В. Філіпповський, спеціальність Готельно-ресторанна справа, група ГРСб-32

*Н. В. Рогова, канд. техн. наук, доцент, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Військовий конфлікт в Україні справив значний вплив на всі аспекти економіки, включно з індустрією гостинності, яка значною мірою залежить від безпеки та стабільності країни. Готельний бізнес і туризм можуть стати важливим фактором відновлення економіки та повернення до нормального життя, тому відновлення і розвиток цього сектору після закінчення військових дій є одним із ключових завдань.

Військовий конфлікт в Україні є потужним дестабілізуючим фактором для індустрії гостинності, яка зазвичай значною мірою залежить від безпеки та стабільності. Особливо в районах активних бойових дій на сході та півдні України, бойові дії зруйнували значну частину туристичної інфраструктури. Багато закладів були змушені закритися, а власники і співробітники зіткнулися з економічними втратами і необхідністю евакуюватися в більш безпечні райони. У результаті більшість закладів були змушені скоротити штат, змінити режим роботи або закритися на невизначений термін [1].

Основною тенденцією під час і після військового конфлікту стало різке зниження попиту, як внутрішнього, так і міжна-

родного. Іноземні туристи перестали відвідувати Україну через загрозу безпеці, а внутрішній попит також знизився внаслідок масової міграції, економічних втрат і значної переорієнтації населення на задоволення базових потреб. Особливо постраждали туристичні міста, які традиційно приваблювали як іноземних, так і українських туристів: наприклад, Київ, Львів, Одеса та Харків. У результаті багато готелів і ресторанів зіткнулися з нестачею клієнтів і були змушені переглянути свої стратегії виживання в умовах низької рентабельності.

Готелі, ресторани та туристичні об'єкти в районах бойових дій були або сильно пошкоджені, або повністю зруйновані. Сюди входить велика кількість невеликих готелів, хостелів, ресторанів і кафе, які не мають у своєму розпорядженні достатніх операційних ресурсів для якнайшвидшого відновлення. Великі мережеві готелі, зосереджені в міських районах, також зазнали збитків, хоча деяким із них вдалося отримати страхові виплати і допомогу від міжнародних партнерів. Відновлення інфраструктури потребуватиме значних інвестицій і підтримки на національному рівні.

Військовий конфлікт призвів до змін у споживчій поведінці. Люди стали приділяти більше уваги магазинам, що пропонують базові та недорогі послуги. Оскільки доходи населення значно знизилися, люди перестали користуватися розкішними готелями і ресторанами, що підвищило попит на доступні форми обслуговування, як-от бюджетні готелі, хостели і точки швидкого харчування. Актуальним стало і розширення послуг з доставки їжі, що частково компенсувало зниження попиту на традиційні ресторанні послуги.

Кадрове питання стало однією з ключових проблем готельно-ресторанного бізнесу. Багато співробітників мігрують за кордон або переходять в інші сфери діяльності через скорочення штату або загрозу безпеці. Готелі та ресторани стикаються з нестачею кваліфікованого персоналу, особливо у віддалених районах і невеликих містах. Тому, щоб знову відкрити бізнес і підтримувати високі стандарти обслуговування, компаніям доводиться вкладати кошти в навчання нових співробітників і запроваджувати програми заохочення для їхнього залучення.

Готельна та ресторанна індустрія стикається з фінансовою нестабільністю через зниження доходів і зростання витрат на забезпечення основних потреб. Для відновлення та розвитку

галузі необхідні значні інвестиції, проте більшість підприємств не мають доступу до дешевих кредитів або державної підтримки. Багато іноземних інвесторів з обережністю ставляться до вкладень в Україну через високі ризики. Тому без активної державної підтримки та додаткових фінансових ресурсів процес відновлення буде довгим і важким [2].

Уже існує кілька державних програм допомоги постраждалим від війни підприємствам, проте їхні масштаби та спрямованість залишаються обмеженими. Готельний і ресторанний бізнес потребує спеціальних ініціатив, як-от державні гранти, кредитні програми та податкові пільги для малих і середніх підприємств (МСП), що зазнали найбільших втрат. Також важливо розробити регуляторні стимули для залучення міжнародних інвесторів і відновлення довіри до українського ринку. Сучасний стан готельно-ресторанної галузі в Україні характеризується серйозними труднощами, пов'язаними з економічними, соціальними проблемами та проблемами безпеки. Зокрема, мінливий попит на послуги та труднощі з фінансовою підтримкою вимагають від галузі адаптації до нових умов. Незважаючи на ці труднощі, існують можливості для впровадження інновацій, які розвивають внутрішній туризм, підтримують місцевих виробників і підвищують ефективність бізнесу.

У міжнародній практиці існує безліч прикладів успішного відродження туризму і гостинності після військових конфліктів. Наприклад, Хорватія, яка пережила війну в 1990-х роках, змогла відродити і розвинути свою індустрію туризму завдяки залученню іноземних інвесторів і активному просуванню своїх природних ресурсів і культурної спадщини.

Важливо перейняти досвід цих країн у розробленні стратегій залучення іноземних інвестицій, створенні безпечного туристичного середовища та реалізації державних програм підтримки бізнесу. Україна може вжити аналогічних заходів для створення умов, що сприяють довгостроковому зростанню індустрії гостинності [3].

Насамкінець слід зазначити, що відродження готельного та ресторанного бізнесу в повоєнній Україні є найважливішим кроком на шляху економічного та соціального відновлення країни. Індустрія стикається з низкою проблем, серед яких безпека, брак кваліфікованих кадрів, необхідність фінансової підтримки та адаптація до нових запитів споживачів. Успішне подолання

цих викликів потребує реалізації стратегії, що включає в себе антикризове управління, залучення інвестицій, інноваційні технології та соціальну відповідальність.

Таким чином, успішне управління готельно-ресторанною індустрією в повоєнний період потребує системного підходу та вміння швидко адаптуватися, що дасть змогу відновити довіру клієнтів, залучити інвестиції та забезпечити сталий розвиток галузі в нових умовах.

Список використаних джерел

1. Вдовічен А. (2022). Регіональні особливості управління підприємствами сфери гостинності в довоєнний, воєнний та поствоєнний періоди. Управління розвитком сфери гостинності: регіональний аспект (С. 10–22). ЧТЕІ ДТЕУ.
2. Принципи і методи управління персоналом за умов воєнного стану [Електронний ресурс]. URL: https://studlifeod.ontu.edu.ua/2022/08/1/17082022_2/
3. Готельно-ресторанний та туристичний бізнес: реалії та виклики : тези доп. II Міжнар. студ. наук. конф. (Київ, 22 березня 2023 р.) / відп. ред. А. А. Мазараки. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 745 с.

СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЇ ВОДИ В ГОТЕЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

В. В. Хобта, спеціальність *Готельно-ресторанна справа, група ГРС м-21*

Т. В. Капліна, *д-р техн. наук, професор, професор – науковий керівник*

Полтавський університет економіки і торгівлі

Вода є основою життя, економіки та сталого розвитку. У сучасних умовах вона перетворюється на стратегічний ресурс через низку глобальних викликів, таких як зростання населення, зміна клімату, урбанізація та виснаження природних запасів.

За даними Всесвітньої організації ООН у світі існує дефіцит води і це проблемне питання. Щодня населення планети споживає до 10 млрд тонн води і лише 20 % її очищується [1].

Невтішним фактом є те, що 1,8 млрд населення планети не мають доступу до чистої питної води.

Фахівці вважають, що значні витрати води припадають не тільки на промисловість і сферу послуг, але й на домашнє господарства. Так у Німеччині за добу однією людиною споживається близько 125 л води [2].